

Dosarul nr. 2rc-38/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, A. Bostan, V. Cotorobai)

D E C I Z I E

26 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General
al Poliției de Frontieră împotriva Întreprinderii de Stat „Pulbere” cu privire la încasarea
dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituit apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva
încheierii din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru privind respingerea
solicitării de examinare a cererii în ședință publică și hotărârii din 08 iulie 2019 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 01 martie 2019, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus
cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Pulbere”, concretizată la 24 aprilie 2019 prin
care a solicitat încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 19 540 de lei și a cheltuielilor
de judecată.

Prin încheierea din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost
respinsă cererea Inspectoratului General al Poliției de Frontieră privind examinarea
cererii de chemare în judecată în ședință publică.

Prin hotărârea din 08 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea
depusă de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră fost respinsă ca neîntemeiată.
Cauza a fost examinată în procedura prevăzută pentru cererile cu valoare redusă.

La 19 iulie 2019, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat apel
nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, contestând totodată și încheierea din 08
iulie 2019, prin care a solicitat casarea încheierii și hotărârii din 08 iulie 2019 ale
Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea
să fie admisă integral.

Prin încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs
cererii de apel declarate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și s-a comunicat
apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu

prevederile art. 365 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice, calculate din momentul comunicării încheierii. Totodată, s-a explicat apelantului că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în interiorul termenului acordat de instanță, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva încheierii și hotărârii din 08 iulie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și a fost casată încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva încheierii și hotărârii din 08 iulie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 31 ianuarie 2020, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat recurs împotriva încheierii din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și remiterea cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

A indicat că nu i-a fost comunicată încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, motiv din care prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a fost remisă cauza spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel. Cu toate acestea, cererea de apel a fost din nou restituită, fără a-i fi acordat un termen pentru înlăturarea neajunsurilor acesteia, or, încheierea prin care nu s-a dat curs apelului nu i-a fost comunicată nici până în prezent, precum nici nu a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău. De asemenea, nu a fost informat despre parvenirea dosarului de la Curtea Supremă de Justiție.

A remarcat că etapa soluționării problemei cu privire la primirea unei cereri de apel precedă etapa verificării întrunirii cererii de apel a tuturor condițiilor, iar în caz de neîntrunire – emiterea unei încheieri de a nu da curs cererii de apel cu stabilirea unui termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor, aspect nerealizat de instanța de apel.

Recurentul a afirmat că în situația din speță, Codul de procedură civilă nu prevede expres acțiunile care urmează a fi întreprinse și sub aspectul celor relatate, se constată că, cauza civilă a fost remisă la rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel, iar Curtea de Apel Chișinău nu a notificat apelantul despre parvenirea dosarului în instanța de apel sau despre faptul acordării, prin emiterea încheierii de a nu da curs, a termenului rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor.

A susținut că la data de 03 ianuarie 2020, reprezentantul acestuia s-a prezentat la Curtea de Apel Chișinău, Secția monitorizare și relații publice pentru a depune cererea de apel motivată (anexând foaia de parcurs care probează prezența la Curtea de Apel

Chișinău și lipsa unor ședințe de judecată în acea zi), însă cererea nu a fost primită și înregistrată în modul corespunzător de către angajații Curții de Apel Chișinău, motivând că pe portalul instanțelor de judecată lipsesc date cu privire la repartizarea cauzei date judecătorului, precum și că la acel moment cancelaria se afla în dare de seamă (perioada 23 decembrie 2019 – 13 ianuarie 2020) și nu se cunoștea dacă dosarul a parvenit de la Curtea Supremă de Justiție. Totodată, angajații Curții de Apel Chișinău au comunicat că după ce dosarul va fi repartizat judecătorului pentru examinare, va fi notificat despre necesitatea depunerii cererii de apel motivată.

Consideră că menținerea încheierii din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ar îngrădi într-un mod arbitrar accesul la justiție.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la data de 17 ianuarie 2020 la adresa electronică a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră – politia.frontiera@border.gov.md (f.d. 118).

Astfel, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră la 31 ianuarie 2020, este în termen.

La data de 20 februarie 2020, în adresa intimă ÎS „Pulbere” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d. 144, 146).

Intimata nu și-a valorificat dreptul respectiv și nu a depus referință.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 365 alin. (1) alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; probele invocate în susținerea apelului.

Din materialul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 19 iulie 2019, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, contestând totodată și încheierea din 08 iulie 2019, prin care a solicitat casarea încheierii și hotărârii din 08 iulie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, din motivul că nu corespundea cerințelor art. 365 alin. (1) lit. d) și e) din Codul de procedură civilă, care prevede că în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, fiindu-i acordat un termen de 10 zile calendaristice calculate din momentul comunicării încheierii, pentru prezentarea cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii.

Prin încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva încheierii și hotărârii din 08 iulie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și a fost casată încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Potrivit scrisorii de însoțire, la 19 decembrie 2019 Curtea Supremă de Justiție a expediat dosarul civil la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 112), iar la 16 ianuarie 2020 a fost repartizat în mod automat judecătorului Curții de Apel Chișinău Vitalie Cotorobai (f.d. 113).

Prin încheierea din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva încheierii și hotărârii din 08 iulie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînlăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Astfel, instanța de apel a stabilit că Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nici până la data de 16 ianuarie 2020 nu a depus cererea de apel motivată, deși a cunoscut, cel târziu la data de 05 noiembrie 2019, data depunerii recursului la Curtea Supremă de Justiție, despre obligația procedurală menționată în încheierea din 12 septembrie 2019. Respectiv, apelul motivat urma a fi depus până la data de 02 ianuarie 2020, adică în termen de 10 zile calendaristice, calculate din data emiterii deciziei din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justificată critica adusă în cererea de recurs, iar soluția instanței de apel de a restitui apelul pentru motivele indicate, una prematură, din următoarele considerente.

După cum a fost menționat supra, prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și a fost casată încheierea din 17 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind remisă spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Instanța de recurs a constatat că Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nu a recepționat încheierea din 12 septembrie 2019 nici prin intermediul poștei electronice, nici la sediul său, întrucât încheierea a fost expediată la o altă poștă electronică, decât cea indicată în cererea de apel.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție a conchis că apelantului i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Materialele cauzei atestă că la 16 ianuarie 2020, prezenta cauză a fost repartizată în mod automat judecătorului Curții de Apel Chișinău Vitalie Cotorobai, în aceeași zi fiind restituit apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva încheierii și hotărârii din 08 iulie 2019 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul neînălăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia restituirii cererii de apel din motivul neprezentării apelului motivat, or, prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, cauza a fost remisă spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel, iar în conformitate cu art. 365¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art. 368 și 369 din Codul de procedură civilă.

Reieșind din prevederile legale enunțate, în situația în care s-a constatat că cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute de lege, instanța de apel urma să nu dea curs cererii de apel, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor și nu să restituie în mod direct cererea de apel fără să acorde termen pentru înlăturarea neajunsului depistat.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a restituit apelul depus de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră din motivul neînălăturării, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, deoarece prin decizia din 18 decembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost constatat faptul necomunicării recurentului a încheierii din 12 septembrie 2019, cauza fiind remisă spre rejudecare la etapa primirii cererii de apel, etapă la care instanța de apel verifică dacă cererea de apel întrunește condițiile prevăzute de lege și acodă termen pentru lichidarea neajunsurilor, în cazul depistării acestora.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentului de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Totodată, având în vedere faptul că la prezentul recurs la data de 31 ianuarie 2020, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a anexat cererea de apel motivată, cererea întrunind astfel toate exigențele prevăzute de lege, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui

cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa examinării în fond a cererii de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și de a casa încheierea din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa examinării în fond a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

Se casează încheierea din 16 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva Întreprinderii de Stat „Pulbere” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa examinării în fond a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic